

Herkenning en leren van gezichtsemoties, en hieraan gerelateerd toenaderings- of vermijdingsgedrag in psychopathie.

Gepubliceerd: 10-09-2008 Laatste bijgewerkt: 11-05-2024

Het doel van deze studie is drievoudig. Er zal systematisch (expliciet en impliciet) onderzocht worden of mensen met psychopathie anders omgaan met gezichtsemoties. Ten eerste zal gekeken worden of ze slechter zijn in het herkennen van...

Ethische beoordeling	Goedgekeurd WMO
Status	Werving gestopt
Type aandoening	Persoonlijkeids- en gedragsstoornissen
Onderzoekstype	Observationeel onderzoek, zonder invasieve metingen

Samenvatting

ID

NL-OMON32319

Bron

ToetsingOnline

Verkorte titel

Gezichtsemoties en emotioneel leren in psychopathie.

Aandoening

- Persoonlijkeids- en gedragsstoornissen

Synoniemen aandoening

Psychopathie

Betreft onderzoek met

Mensen

Ondersteuning

Primaire sponsor: Universitair Medisch Centrum Sint Radboud

Overige ondersteuning: Ministerie van OC&W

Onderzoeksproduct en/of interventie

Trefwoord: Gezichtsemoties, Leren, Performance monitoring, Psychopathie

Uitkomstmaten

Primaire uitkomstmaten

deel 1 gezichtsherkenningstaak: gedragsdata en eyetracking data

deel 2 toenaderings-/vermijdingstaak: gedragsdata

deel 3 leertaak: gedragsdata, rERN, fERN, en Pe als reacties op fouten en negatieve feedback.

Secundaire uitkomstmaten

Mini Neuropsychiatric Interview (MINI): vaststellen van DSM-IV As I stoornissen

SCID-II: vaststellen van DSM-IV As II stoornissen

PCL-R: checklist voor het meten van het niveau van psychopathie

PPI: self-report vragenlijst voor psychopathie

STAI en STAXI: trait en state self-report vragenlijsten over de mate van woede en angst.

Toelichting onderzoek

Achtergrond van het onderzoek

Over mensen met psychopathie is bekend dat ze problemen hebben met het herkennen van gezichtsemoties. Onduidelijk is echter nog wel of dit voor alle emoties, of alleen voor negatieve emoties geldt, en ook of dit probleem zich alleen onder bepaalde condities voordoet. In sommige studies kon een probleem in gezichtsemoties herkennen enkel vastgesteld worden als de emoties op een lage intensiteit aangeboden werden. In andere studies werd ook een probleem geconstateerd bij een hoge intensiteit/ volle expressie. Onderzoek naar gezichtsemoties in psychopathie is gedaan met behulp van expliciete taken zoals 'benoemen van de emoties'. Echter is er nog geen onderzoek gedaan naar meer impliciete maten van reacties op gezichtsemoties. Tevens is bekend dat mensen

met psychopathie uitvallen op verschillende vormen van leren. Dit inzicht is vooral gebaseerd op gedragsstudies, waarin gevonden werd dat mensen met psychopathie slechter leren. Een enkele EEG studie heeft gedragsafwijkingen gekoppeld aan ERP componenten die samenhangen met leerprocessen. Dit zijn de Reponse Related Negativity (rERN), en de Feedback Related Negativity (fERN), die opgewekt worden door het maken van een fout of het krijgen van negatieve feedback. Ook werden afwijkingen op de Error Positivity (Pe) gevonden, wat een teken is voor de bewustwording van fouten. Een vorm van leren dat in het onderzoek rond psychopathie nog geen aandacht gekregen heeft, hoewel het bekend staat als een van de belangrijkste vormen van leren in sociale situaties, is het leren van emotionele gezichtsuitdrukkingen ook wel social referencing genoemd. Positieve gezichtsemoities werken als positieve bekrachtiging en negatieve gezichtsemoities als straffende stimuli. Therapie binnen inrichtingen als TBS klinieken waar psychopathie behandeld wordt, zijn gericht op resocialisatie. Inzicht in verschillende aspecten die aan sociaal relevant leren gekoppeld zijn, zouden in de toekomst het therapie aanbod kunnen verbeteren.

Doel van het onderzoek

Het doel van deze studie is drievoudig. Er zal systematisch (expliciet en impliciet) onderzocht worden of mensen met psychopathie anders omgaan met gezichtsemoities.

Ten eerste zal gekeken worden of ze slechter zijn in het herkennen van gezichtsemoities (expliciete benoemingstaak), en of dit alleen op lage of ook bij een volle emotionele intensiteit het geval is. Tevens zal er gekeken worden of een mogelijk herkenningsprobleem samenhangt met de manier waarop mensen naar gezichten kijken (eyetracking data).

Ten tweede zal er worden gekeken of mensen met psychopathie ander toenaderings- en vermijdingsgedrag laten zien bij het reageren op gezichtsemoities (impliciete toenaderings-/ vermijdingstaak).

Ten slotte zal er gekeken worden of mensen met psychopathie slechter leren als feedback over hun gedrag gegeven wordt via gezichtsemoities en of er ook op psychofysiologisch niveau bewijs voor afwijkende verwerking gevonden kan worden (rERN, fERN, Pe).

Onderzoeksopzet

De studie heeft een cross-sectioneel design met een gezonde controle groep die aan de patiëntengroep gekoppeld is op leeftijd, geslacht en opleiding.

Inschatting van belasting en risico

Er zijn geen risico's aan verbonden.

Contactpersonen

Publiek

Universitair Medisch Centrum Sint Radboud

Reinier Postlaan 10
6525 GC Nijmegen
Nederland

Wetenschappelijk

Universitair Medisch Centrum Sint Radboud

Reinier Postlaan 10
6525 GC Nijmegen
Nederland

Locaties

Landen waar het onderzoek wordt uitgevoerd

Netherlands

Deelname eisen

Leeftijd

Volwassenen (18-64 jaar)
65 jaar en ouder

Belangrijkste voorwaarden om deel te mogen nemen (Inclusiecriteria)

- Patiënten veroordeeld voor zware delicten
- Patiënten die voldoen aan de DSM-IV criteria voor ASPD met een PCL-R score < 26
- Patiënten die => scoren op de PCL-R (hoge mate van psychopathie)

Belangrijkste redenen om niet deel te kunnen nemen

(Exclusiecriteria)

- DSM-IV As I stoornis
- DSM-IV As II stoornis
- Somatische aandoeningen
- Pre-test gebruik van drugs en andere (soortgelijke) middelen

Onderzoeksopzet

Opzet

Type:	Observationeel onderzoek, zonder invasieve metingen
Onderzoeksmodel:	Anders
Toewijzing:	Niet-gerandomiseerd
Blinding:	Open / niet geblindeerd

Doel: Algemeen wetenschappelijk

Deelname

Nederland	
Status:	Werving gestopt
(Verwachte) startdatum:	01-09-2008
Aantal proefpersonen:	60
Type:	Verwachte startdatum

Ethische beoordeling

Goedgekeurd WMO	
Soort:	Eerste indiening
Toetsingscommissie:	CMO regio Arnhem-Nijmegen (Nijmegen)

Registraties

Opgevolgd door onderstaande (mogelijk meer actuele) registratie

Geen registraties gevonden.

Andere (mogelijk minder actuele) registraties in dit register

Geen registraties gevonden.

In overige registers

Register	ID
CCMO	NL23222.091.08